

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์” ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๘๘ คน มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอต่อไปนี้

๔.๑ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

๔.๓ ผลการทดสอบสมมติฐานการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

๔.๕ สรุปผลสัมฤทธิ์เชิงลึกเกี่ยวกับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

๔.๑ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาข้อมูล ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน แสดงจำนวนและค่าร้อยละ มีรายละเอียดในตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ จำนวน และค่าร้อยละข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = ๓๘๘)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
๑. เพศ		
ชาย	๑๗๑	๔๔.๑
หญิง	๒๑๗	๕๕.๙
รวม	๓๘๘	๑๐๐.๐
๒. อายุ		
๑๘ - ๓๐ ปี	๗๖	๑๙.๖
๓๑ - ๔๐ ปี	๒๒๑	๕๗.๐
๔๑ - ๕๐ ปี	๕๕	๑๔.๒
มากกว่า ๕๑ ปีขึ้นไป	๓๖	๙.๓
รวม	๓๘๘	๑๐๐.๐
๓. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	๕๖	๑๔.๔
มัธยมศึกษา / ปวช.	๑๙๓	๔๙.๗
ปวส. / ปริญญาตรี	๑๐๑	๒๖.๐
สูงกว่าปริญญาตรี	๓๘	๙.๘
รวม	๓๘๘	๑๐๐.๐
๔. อาชีพ		
รับราชการ	๖๘	๑๗.๕
ธุรกิจส่วนตัว	๒๑๕	๕๕.๔
เกษตรกร	๕๘	๑๔.๙
รับจ้าง	๔๗	๑๒.๑
รวม	๓๘๘	๑๐๐.๐
๕. รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๕๙	๑๕.๒
๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๒๐๔	๕๒.๖
๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๕๒	๑๓.๔
๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๗๓	๑๘.๘
รวม	๓๘๘	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์” จำแนกได้ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนไม่เท่ากัน แยกเป็นชายจำนวน ๑๗๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๑ และเป็นหญิงจำนวน ๒๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๙

อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง ๓๑ - ๔๐ ปี มีจำนวน ๒๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๐ รองลงมาคือ มีอายุอยู่ระหว่าง ๑๘-๓๐ ปี มีจำนวน ๗๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๖ และน้อยที่สุด คือ ผู้มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป มีเพียงจำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๓

ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา / ปวช. มีจำนวน ๑๙๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๗ รองลงมาคือ มีการศึกษาระดับปวส. / ปริญญาตรี มีจำนวน ๑๐๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๐ และน้อยที่สุดคือ ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๘

อาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีจำนวน ๒๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๔ รองลงมาคือ ประกอบอาชีพรับราชการ มีจำนวน ๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕ และน้อยที่สุดคือ ประกอบอาชีพรับจ้าง มีจำนวน ๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑

รายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท ต่อเดือน มีจำนวน ๒๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๖ รองลงมาคือ มีรายได้ ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป ต่อเดือน มีจำนวน ๗๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๘ และน้อยที่สุดคือ มีรายได้ ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป ต่อเดือน มีจำนวน ๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล แนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัด เพชรบูรณ์

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ทั้ง ๑๐ หลัก ได้แก่ หลักการให้ทาน หลักการมีศีล หลักการมีจิต หลักความซื่อตรง หลักความอ่อนโยน หลักความเพียร หลักความไม่โกรธ หลักความไม่เบียดเบียน หลักความอดทน และหลักความเที่ยงธรรม แสดงด้วยค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวม

(n = ๓๘๘)

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมของ องค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
หลักการให้ทาน	๔.๕๘	.๓๕๓	มากที่สุด
หลักการมีศีล	๔.๓๗	.๔๕๖	มาก
หลักการบริหาร	๔.๔๓	.๕๑๖	มาก
หลักความซื่อตรง	๔.๕๕	.๓๖๒	มากที่สุด
หลักความอ่อนโยน	๔.๔๐	.๔๗๙	มาก
หลักความเพียร	๔.๔๓	.๕๑๙	มาก
หลักความไม่โกรธ	๔.๕๑	.๓๕๙	มากที่สุด
หลักความไม่เบียดเบียน	๔.๔๓	.๔๖๓	มาก
หลักความอดทน	๔.๔๑	.๔๕๘	มาก
หลักความเที่ยงธรรม	๔.๕๒	.๔๑๙	มากที่สุด
รวม	๔.๔๖	.๒๕๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๔๖$, S.D. = .๒๕๓) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง มีความคิดเห็นของประชาชนได้ดังนี้ หลักการให้ทาน ($\bar{X} = ๔.๕๘$, S.D. = .๓๕๓) รองลงมาคือ หลักความซื่อตรง ($\bar{X} = ๔.๕๕$, S.D. = .๓๖๒) หลักความเที่ยงธรรม ($\bar{X} = ๔.๕๒$, S.D. = .๔๑๙) และหลักความไม่โกรธ ($\bar{X} = ๔.๕๑$, S.D. = .๓๕๙) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารงานตาม
หลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก
จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักการให้ทาน

(n = ๓๘๘)

ที่	การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม “หลักการให้ทาน”	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง ให้ความช่วยเหลือแก่ ประชาชน ผู้ยากไร้ผู้ด้อยโอกาส ผู้ตกทุกข์ได้ยาก	๔.๙๒	.๓๑๑	มากที่สุด
๒	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง ให้คำแนะนำที่เป็น ประโยชน์แก่ผู้ร่วมงาน และประชาชนที่มาใช้บริการ	๔.๔๒	.๖๔๐	มาก
๓	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน และประชาชนที่มีส่วนร่วมเสมอ	๔.๖๓	.๖๐๖	มากที่สุด
๔	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง ช่วยเหลือเกื้อกูลและ สนับสนุนให้เกิดความสามัคคีของประชาชน	๔.๓๓	.๖๒๓	มาก
รวม		๔.๕๘	.๓๕๓	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักการให้ทาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = ๔.๕๘, SD. = .๓๕๓) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง ให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชน ผู้ยากไร้ผู้ด้อยโอกาส ผู้ตกทุกข์ได้ยาก ($\bar{X}$ = ๔.๙๒, SD. = .๓๑๑) รองลงมาคือ การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน และประชาชนที่มีส่วนร่วมเสมอ ($\bar{X}$ = ๔.๖๓, SD. = .๖๐๖) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารงานตาม
หลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก
จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักการมีศีล

(n = ๓๘๘)

ที่	การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม “หลักการมีศีล”	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง ปฏิบัติตามมาตรฐานทาง คุณธรรมและจริยธรรมของหน่วยงาน	๔.๔๑	.๖๓๑	มาก
๒	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง ตั้งอยู่ในศีลธรรมตามหลัก ศาสนาและยึดถือศีล ๕ เป็นพื้นฐาน	๔.๓๒	.๖๔๙	มาก
๓	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง ยึดถือปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๔.๔๒	.๖๗๑	มาก
๔	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง ตั้งมั่นในความซื่อสัตย์ สุจริต และยึดถือประโยชน์ของท้องถิ่นเป็นสำคัญ	๔.๓๔	.๗๒๑	มาก
รวม		๔.๓๗	.๔๕๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักการมีศีล โดยภาพรวมอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X}$ = ๔.๓๗, SD. = .๔๕๖) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารงานตาม
หลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก
จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักบริจาค

(n = ๓๘๘)

ที่	การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม “หลักบริจาค”	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง มุ่งบำเพ็ญประโยชน์ต่อ ส่วนรวมสม่ำเสมอ	๔.๔๙	.๖๙๑	มาก
๒	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง มุ่งให้ความสะดวก และ สนับสนุนช่วยเหลือประชาชนผู้ตกทุกข์ได้ยาก	๔.๔๒	.๖๘๖	มาก
๓	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง มุ่งคำนึงถึงผลประโยชน์ ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง	๔.๕๐	.๗๖๖	มากที่สุด
๔	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง ให้บริการแก่ประชาชนโดย ไม่มุ่งหวังผลประโยชน์ตอบแทน	๔.๓๓	.๗๔๓	มาก
รวม		๔.๔๓	.๕๑๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักบริจาค โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๔๓$, $SD. = .๕๑๖$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง มุ่งคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ($\bar{X} = ๔.๕๐$, $SD. = .๗๖๖$) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความซื่อตรง

(n = ๓๘๘)

ที่	การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม “หลักความซื่อตรง”	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง เป็นไปด้วยความซื่อสัตย์สุจริตทั้งต่อหน้าและลับหลัง	๔.๔๓	.๗๑๗	มาก
๒	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง เป็นไปด้วยความจริงใจ ไม่หลอกลวง และมีผลงานเป็นรูปธรรม	๔.๗๑	.๔๙๗	มากที่สุด
๓	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง เป็นไปเปิดเผยเป็นที่ไว้วางใจได้ตรงไปตรงมา	๔.๕๓	.๕๗๒	มากที่สุด
๔	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง ให้บริการแก่ประชาชนทุกคนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน	๔.๕๑	.๖๖๙	มากที่สุด
รวม		๔.๕๕	.๓๖๒	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความซื่อตรง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๕๕$, $SD. = .๓๖๒$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง เป็นไปด้วยความซื่อสัตย์สุจริตทั้งต่อหน้าและลับหลัง ($\bar{X} = ๔.๔๓$, $SD. = .๗๑๗$) อยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารงานตาม
หลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก
จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความอ่อนโยน

(n = ๓๘๘)

ที่	การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม “หลักความอ่อนโยน”	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง มีนโยบายให้บุคลากร ปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความความสุภาพอ่อนโยนน้อมถ่อมตน อย่างสม่ำเสมอ	๔.๓๔	.๖๗๒	มาก
๒	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง มีนโยบายให้บุคลากร ปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความเต็มใจ รวดเร็ว และประทับใจ	๔.๔๓	.๖๓๗	มาก
๓	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง มีนโยบายให้บุคลากร ปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความอ่อนน้อมถ่อมตน	๔.๔๒	.๗๒๓	มาก
๔	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง มีนโยบายให้บุคลากร ปฏิบัติหน้าที่ มีจิตสำนึกในการให้บริการแก่ประชาชนอย่าง เต็มใจ รวดเร็ว และถูกต้อง	๔.๔๑	.๗๑๑	มาก
รวม		๔.๔๐	.๔๗๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความอ่อนโยน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๔๐, SD. = .๔๗๙) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๘ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตาม
หลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก
จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความเพียร

(n = ๓๘๘)

ที่	การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม “หลักความเพียร”	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑	คณะผู้บริหาร อบต. ปากช่อง บริหารงาน ด้วยความเพียร ความเต็มใจ และไม่ย่อท้อต่อการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรค	๔.๔๗	.๖๗๖	มาก
๒	คณะผู้บริหาร อบต. ปากช่อง บริหารงาน ด้วยความวิริยะอุสา หะ และความเพียรพยายาม	๔.๔๔	.๗๐๐	มาก
๓	คณะผู้บริหาร อบต. ปากช่อง บริหารงาน ด้วยจิตใจอันหนัก แน่นมั่นคง ไม่ย่อท้อต่อปัญหา	๔.๔๕	.๗๕๘	มาก
๔	คณะผู้บริหาร อบต. ปากช่อง บริหารงาน ปฏิบัติงานด้วยความ มุ่งมั่น จริงจังและจริงจัง	๔.๓๖	.๗๖๓	มาก
รวม		๔.๔๓	.๕๑๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความเพียร โดยภาพรวมอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X}$ = ๔.๔๓, SD. = .๕๑๙) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๙ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตาม
หลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก
จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความไม่โกรธ

(n = ๓๘๘)

ที่	การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม “หลักความไม่โกรธ”	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑	คณะผู้บริหาร อบต. ปากช่อง บริหารงาน ด้วยจิตใจอันหนัก แน่นมั่นคง ไม่หวั่นไหวเอนเอียง หรือลุแก่อำนาจความโกรธ	๔.๔๗	.๖๖๔	มาก
๒	คณะผู้บริหาร อบต. ปากช่อง บริหารงาน ด้วยไมตรีจิต ยิ้มแย้ม แจ่มใส	๔.๔๔	.๖๓๐	มาก
๓	คณะผู้บริหาร อบต. ปากช่อง บริหารงานด้วยความมีเมตตา และกรุณาเป็นที่ตั้ง	๔.๖๗	.๕๒๙	มากที่สุด
๔	คณะผู้บริหาร อบต. ปากช่อง บริหารงานด้วยความมีมุกตลก และวางอุเบกขาในกรณีที่เกิดก่อกวนความสามารถ	๔.๔๖	.๖๑๙	มาก
รวม		๔.๕๑	.๓๕๙	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความไม่โกรธ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๕๑$, $SD. = .๓๕๙$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า คณะผู้บริหาร อบต. ปากช่อง บริหารงานด้วยความมีเมตตาและกรุณาเป็นที่ตั้ง ($\bar{X} = ๔.๖๗$, $SD. = .๕๒๙$) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๑๐ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความไม่เบียดเบียน

(n = ๓๘๘)

ที่	การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม “หลักความไม่เบียดเบียน”	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง ไม่กดขี่ ข่มเหง หรือบีบบังคับประชาชน	๔.๔๔	.๖๗๐	มาก
๒	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง มุ่งเน้นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติและใช้ประโยชน์ให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด	๔.๔๔	.๖๔๒	มาก
๓	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง มีการรณรงค์ให้บุคลากรของหน่วยงานช่วยกันประหยัดพลังงานและทรัพยากร	๔.๔๕	.๖๙๓	มาก
๔	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง มีโครงการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่ร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทุกปีงบประมาณ	๔.๓๘	.๖๘๑	มาก
รวม		๔.๔๓	.๕๖๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความไม่เบียดเบียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๔๓$, $SD. = .๕๖๓$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๑๑ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความอดทน

(n = ๓๘๘)

ที่	การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม “หลักความอดทน”	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑	คณะผู้บริหาร อบต. ปากช่อง บริหารงาน ด้วยความอดทนต่อ งานที่ยากลำบาก	๔.๔๔	.๖๕๘	มาก
๒	คณะผู้บริหาร อบต. ปากช่อง บริหารงาน ด้วยความมานะ พากเพียรถึงแม้จะมีความยากลำบากในการทำงานก็ตาม	๔.๔๒	.๖๔๔	มาก
๓	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง เป็นไปโดยไม่ย่อท้อต่อการ สรรค์สร้างคุณงามความดีทั้งหลาย	๔.๔๒	.๖๘๓	มาก
๔	คณะผู้บริหาร อบต. ปากช่อง บริหารงาน โดยไม่หวั่นไหวต่อ ลาภยศ	๔.๓๖	.๗๑๗	มาก
รวม		๔.๔๑	.๔๕๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความอดทน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๔๑, SD. = .๔๕๘) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๑๒ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความเที่ยงธรรม

(n = ๓๘๘)

ที่	การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม “หลักความเที่ยงธรรม”	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง ส่งเสริมสนับสนุนให้ บุคลากรยึดถือความถูกต้องและความยุติธรรมในการปฏิบัติ หน้าที่	๔.๕๑	.๖๐๔	มากที่สุด
๒	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง มุ่งมั่นพัฒนางานด้วยความ รอบครอบและความถูกต้อง	๔.๔๕	.๖๕๑	มาก
๓	คณะผู้บริหาร อบต. ปากช่อง บริหารงาน ด้วยความเที่ยงธรรม ความเสมอภาคในการให้บริการแก่ประชาชน	๔.๔๓	.๗๑๐	มาก
๔	การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง ให้บริการแก่ประชาชนที่มา ติดต่ออย่างยุติธรรมทุกคน	๔.๖๙	.๕๕๐	มากที่สุด
รวม		๔.๕๒	.๔๑๙	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความเที่ยงธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๕๒$, $SD. = .๔๑๙$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง ให้บริการแก่ประชาชนที่มาติดต่ออย่างยุติธรรมทุกคน ($\bar{X} = ๔.๖๙$, $SD. = .๕๕๐$) รองลงมาคือ การบริหารงานของ อบต. ปากช่อง ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรยึดถือความถูกต้องและความยุติธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X} = ๔.๕๑$, $SD. = .๖๐๔$) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

๔.๓ ผลการทดสอบสมมติฐานการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มีเพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๓ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามเพศ

(n = ๓๘๘)

การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลแนวพุทธ ของ องค์การบริหารส่วนตำบล ปากช่อง	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑. หลักการให้ทาน	๔.๕๐	.๓๒๗	๔.๖๓	.๓๖๓	๒.๑๒๐	.๑๔๖
๒. หลักการมีศีล	๔.๓๗	.๔๒๒	๔.๓๘	.๔๘๑	๑.๗๕๔	.๑๘๖
๓. หลักบริจาค	๔.๔๔	.๔๗๐	๔.๔๓	.๕๕๑	๒.๗๒๙	.๐๙๙
๔. หลักความซื่อตรง	๔.๕๑	.๓๗๐	๔.๕๗	.๓๕๔	๑.๘๐๒	.๑๘๐
๕. หลักความอ่อนโยน	๔.๔๑	.๔๒๕	๔.๓๙	.๕๑๙	๓.๔๙๕	.๐๖๒
๖. หลักความเพียร	๔.๓๘	.๕๔๔	๔.๔๗	.๔๙๕	.๑๖๕	.๖๘๕
๗. หลักความไม่โกรธ	๔.๕๑	.๓๗๖	๔.๕๑	.๓๔๖	.๕๙๘	.๕๔๐
๘. หลักความไม่เบียดเบียน	๔.๔๑	.๔๘๔	๔.๔๔	.๔๔๗	.๐๖๓	.๘๐๓
๙. หลักความอดทน	๔.๓๗	.๔๔๓	๔.๔๔	.๔๖๙	.๔๖๘	.๔๙๔
๑๐. หลักความเที่ยงธรรม	๔.๔๘	.๓๘๓	๔.๕๕	.๔๓๗	๑.๒๑๙	.๒๗๐
รวม	๔.๔๔	.๒๖๐	๔.๔๘	.๒๔๖	๒.๗๑๔	.๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑๓ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ t – test แบบข้อมูล ๒ กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน (Sig = ๐.๑๐๐) ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนที่มีอายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๔ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามอายุ

(n = ๓๘๘)

การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม ขององค์การบริหารส่วน ตำบลปากช่อง		SS	Df	MS	F	Sig.
๑. หลักการให้ ทาน	ระหว่างกลุ่ม	๓.๒๑๘	๓	๑.๐๗๓	๙.๑๔๑*	.๐๐๐
	ภายในกลุ่ม	๔๕.๐๖๓	๓๘๕	.๑๑๗		
	รวม	๔๘.๒๘๑	๓๘๗			
๒. หลักการมี ศีล	ระหว่างกลุ่ม	.๗๗๖	๓	.๒๕๙	๑.๒๔๙	.๒๙๒
	ภายในกลุ่ม	๗๙.๕๓๖	๓๘๕	.๒๐๗		
	รวม	๘๐.๓๑๒	๓๘๗			
๓. หลักบริจาค	ระหว่างกลุ่ม	๑.๖๐๙	๓	.๕๓๖	๒.๐๒๘	.๑๑๐
	ภายในกลุ่ม	๑๐๑.๕๖๑	๓๘๕	.๒๖๔		
	รวม	๑๐๓.๑๖๙	๓๘๗			
๔. หลักความ ซื่อตรง	ระหว่างกลุ่ม	๓.๓๗๖	๓	๑.๑๒๕	๙.๑๐๕*	.๐๐๐
	ภายในกลุ่ม	๔๗.๔๖๐	๓๘๕	.๑๒๔		
	รวม	๕๐.๘๓๖	๓๘๗			
๕. หลักความ อ่อนโยน	ระหว่างกลุ่ม	๒.๗๖๑	๓	.๙๒๐	๔.๑๐๕*	.๐๐๗
	ภายในกลุ่ม	๘๖.๐๘๑	๓๘๕	.๒๒๔		
	รวม	๘๘.๘๔๒	๓๘๗			

ตารางที่ ๔.๑๔ (ต่อ)

การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม ขององค์การบริหารส่วน ตำบลปากช่อง		SS	Df	MS	F	Sig.
๖. หลักความ เพียร	ระหว่างกลุ่ม	๓.๖๓๕	๓	๑.๒๑๒	๔.๖๓๐*	.๐๐๓
	ภายในกลุ่ม	๑๐๐.๔๘๖	๓๘๔	.๒๖๒		
	รวม	๑๐๔.๑๒๑	๓๘๗			
๗. หลักความไม่ โกรธ	ระหว่างกลุ่ม	.๗๗๙	๓	.๒๖๐	๒.๐๓๑	.๑๐๙
	ภายในกลุ่ม	๔๙.๑๒๒	๓๘๔	.๑๒๘		
	รวม	๔๙.๙๐๑	๓๘๗			
๘. หลักความไม่ เบียดเบียน	ระหว่างกลุ่ม	๑.๕๓๗	๓	.๕๑๒	๒.๔๑๓	.๐๖๖
	ภายในกลุ่ม	๘๑.๕๔๑	๓๘๔	.๒๑๒		
	รวม	๘๓.๐๗๘	๓๘๗			
๙. หลักความ อดทน	ระหว่างกลุ่ม	๒.๘๕๒	๓	.๙๕๑	๔.๖๕๒*	.๐๐๓
	ภายในกลุ่ม	๗๘.๔๗๓	๓๘๔	.๒๐๔		
	รวม	๘๑.๓๒๕	๓๘๗			
๑๐. หลักความ เที่ยงธรรม	ระหว่างกลุ่ม	๒.๔๒๙	๓	.๘๑๐	๔.๗๔๑*	.๐๐๓
	ภายในกลุ่ม	๖๕.๕๗๐	๓๘๔	.๑๗๑		
	รวม	๖๗.๙๙๙	๓๘๗			
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	๑.๙๒๖	๓	.๖๔๒	๑๐.๗๖๗*	.๐๐๐
	ภายในกลุ่ม	๒๒.๘๙๑	๓๘๔	.๐๖๐		
	รวม	๒๔.๘๑๗	๓๘๗			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๔ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F – test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน (Sig = ๐.๐๐๐) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักการให้ทาน หลักความซื่อตรง หลักความอ่อนโยน หลักความเพียร หลักความอดทน และหลักความเที่ยงธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ หลักการให้ทาน หลักความซื่อตรง หลักความอ่อนโยน หลักความเพียร หลักความอดทน และหลักความเที่ยงธรรม ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๕ - ๔.๒๐

ตารางที่ ๔.๑๕ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักการให้ทาน

อายุ	$\bar{X}$	อายุ			
		๑๘-๓๐ ปี	๓๑-๔๐ ปี	๔๑-๕๐ ปี	๕๑ ปีขึ้นไป
		๔.๕๔	๔.๖๑	๔.๓๔	๔.๔๗
๑๘-๓๐ ปี	๔.๕๔		-๐.๑๑	๐.๑๒	๐.๐๙
๓๑-๔๐ ปี	๔.๖๑			๐.๒๓*	๐.๒๐*
๔๑-๕๐ ปี	๔.๓๔				-๐.๐๓
๕๑ ปีขึ้นไป	๔.๔๗				

จากตารางที่ ๔.๑๕ ประชาชนที่มีอายุ ๔๑-๕๐ ปี มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักการให้ทาน โดยภาพรวมน้อยกว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป, ๑๘-๓๐ ปี และ ๓๑-๔๐ ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๖ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความซื่อตรง

อายุ	$\bar{X}$	อายุ			
		๑๘-๓๐ ปี	๓๑-๔๐ ปี	๔๑-๕๐ ปี	๕๑ ปีขึ้นไป
		๔.๕๔	๔.๖๑	๔.๓๔	๔.๔๗
๑๘-๓๐ ปี	๔.๕๔		-๐.๐๗	๐.๒๐*	๐.๐๗
๓๑-๔๐ ปี	๔.๖๑			๐.๒๗*	๐.๑๔
๔๑-๕๐ ปี	๔.๓๔				-๐.๑๓
๕๑ ปีขึ้นไป	๔.๔๗				

จากตารางที่ ๔.๑๖ ประชาชนที่มีอายุ ๔๑-๕๐ ปี มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักการให้ทาน โดยภาพรวมน้อยกว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป, ๑๘-๓๐ ปี และ ๓๑-๔๐ ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๗ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของการ
บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง
อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความอ่อนโยน

อายุ	$\bar{X}$	อายุ			
		๑๘-๓๐ ปี	๓๑-๔๐ ปี	๔๑-๕๐ ปี	๕๑ ปีขึ้นไป
		๔.๔๐	๔.๔๖	๔.๓๐	๔.๑๙
๑๘-๓๐ ปี	๔.๔๐		-๐.๐๖	๐.๑	๐.๒๑*
๓๑-๔๐ ปี	๔.๔๖			๐.๑๖	๐.๒๗*
๔๑-๕๐ ปี	๔.๓๐				๐.๑๑
๕๑ ปีขึ้นไป	๔.๑๙				

จากตารางที่ ๔.๑๗ ประชาชนที่มีอายุ ๔๑-๕๐ ปี มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักการให้ทาน โดยภาพรวมน้อยกว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป, ๑๘-๓๐ ปี และ ๓๑-๔๐ ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๘ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของการ
บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง
อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความเพียร

อายุ	$\bar{X}$	อายุ			
		๑๘-๓๐ ปี	๓๑-๔๐ ปี	๔๑-๕๐ ปี	๕๑ ปีขึ้นไป
		๔.๔๓	๔.๕๐	๔.๒๔	๔.๓๑
๑๘-๓๐ ปี	๔.๔๓		-๐.๐๗	๐.๑๙	๐.๑๒*
๓๑-๔๐ ปี	๔.๕๐			๐.๒๖	๐.๑๙*
๔๑-๕๐ ปี	๔.๒๔				-๐.๐๗
๕๑ ปีขึ้นไป	๔.๓๑				

จากตารางที่ ๔.๑๘ ประชาชนที่มีอายุ ๔๑-๕๐ ปี มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักการให้ทาน โดยภาพรวมน้อยกว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป, ๑๘-๓๐ ปี และ ๓๑-๔๐ ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๙ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของการ
บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง
อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความอดทน

อายุ	$\bar{X}$	อายุ			
		๑๘-๓๐ ปี	๓๑-๔๐ ปี	๔๑-๕๐ ปี	๕๑ ปีขึ้นไป
		๔.๓๘	๔.๔๘	๔.๒๕	๔.๓๑
๑๘-๓๐ ปี	๔.๓๘		-๐.๑	๐.๑๓*	๐.๐๗
๓๑-๔๐ ปี	๔.๔๘			๐.๒๓	๐.๑๗*
๔๑-๕๐ ปี	๔.๒๕				-๐.๐๖
๕๑ ปีขึ้นไป	๔.๓๑				

จากตารางที่ ๔.๑๙ ประชาชนที่มีอายุ ๔๑-๕๐ ปี มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักการให้ทาน โดยภาพรวมน้อยกว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป, ๑๘-๓๐ ปี และ ๓๑-๔๐ ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๐ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของการ
บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง
อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความเที่ยงธรรม

อายุ	$\bar{X}$	อายุ			
		๑๘-๓๐ ปี	๓๑-๔๐ ปี	๔๑-๕๐ ปี	๕๑ ปีขึ้นไป
		๔.๕๖	๔.๕๖	๔.๔๔	๔.๓๑
๑๘-๓๐ ปี	๔.๕๖		๐.๐๐	๐.๑๒*	๐.๒๕
๓๑-๔๐ ปี	๔.๕๖			๐.๑๒	๐.๒๕
๔๑-๕๐ ปี	๔.๔๔				๐.๑๓*
๕๑ ปีขึ้นไป	๔.๓๑				

จากตารางที่ ๔.๒๐ ประชาชนที่มีอายุ ๔๑-๕๐ ปี มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักการให้ทาน โดยภาพรวมน้อยกว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป, ๑๘-๓๐ ปี และ ๓๑-๔๐ ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๑ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามระดับการศึกษา

(n = ๓๘๘)

การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม ขององค์การบริหารส่วน ตำบลปากช่อง		SS	Df	MS	F	Sig.
๑. หลักการให้ ทาน	ระหว่างกลุ่ม	๓.๕๓๑	๓	๑.๑๗๗	๑๐.๑๐๑	.๐๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๔๔.๗๕๐	๓๘๔	.๑๑๗		
	รวม	๔๘.๒๘๑	๓๘๗			
๒. หลักการมี ศีล	ระหว่างกลุ่ม	.๑๖๙	๓	.๐๕๖	.๒๖๙	.๘๔๘
	ภายในกลุ่ม	๘๐.๑๔๔	๓๘๔	.๒๐๙		
	รวม	๘๐.๓๑๒	๓๘๗			
๓. หลักการบริจาค	ระหว่างกลุ่ม	.๒๕๐	๓	.๐๘๓	.๓๑๑	.๘๑๗
	ภายในกลุ่ม	๑๐๒.๙๑๙	๓๘๔	.๒๖๘		
	รวม	๑๐๓.๑๖๙	๓๘๗			
๔. หลักความ ซื่อตรง	ระหว่างกลุ่ม	๒.๗๖๒	๓	.๙๒๑	๗.๓๕๔	.๐๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๔๘.๐๗๔	๓๘๔	.๑๒๕		
	รวม	๕๐.๘๓๖	๓๘๗			
๕. หลักความ อ่อนโยน	ระหว่างกลุ่ม	.๘๖๑	๓	.๒๘๗	๑.๒๕๒	.๒๙๐
	ภายในกลุ่ม	๘๗.๙๘๑	๓๘๔	.๒๒๙		
	รวม	๘๘.๘๔๒	๓๘๗			
๖. หลักความ เพียร	ระหว่างกลุ่ม	.๘๗๒	๓	.๒๙๑	๑.๐๘๑	.๓๕๗
	ภายในกลุ่ม	๑๐๓.๒๔๙	๓๘๔	.๒๖๙		
	รวม	๑๐๔.๑๒๑	๓๘๗			
๗. หลักความไม่ โกรธ	ระหว่างกลุ่ม	๑.๒๔๙	๓	.๔๑๖	๓.๒๘๖	.๐๒๑
	ภายในกลุ่ม	๔๘.๖๕๒	๓๘๔	.๑๒๗		
	รวม	๔๙.๙๐๑	๓๘๗			
๘. หลักความไม่ เบียดเบียน	ระหว่างกลุ่ม	.๗๑๑	๓	.๒๓๗	๑.๑๐๕	.๓๔๗
	ภายในกลุ่ม	๘๒.๓๖๗	๓๘๔	.๒๑๔		
	รวม	๘๓.๐๗๘	๓๘๗			

ตารางที่ ๔.๒๑ (ต่อ)

การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม ขององค์การบริหารส่วน ตำบลปากช่อง		SS	Df	MS	F	Sig.
๙. หลักความ อดทน	ระหว่างกลุ่ม	๑.๙๓๘	๓	.๖๔๖	๓.๑๒๕	.๐๒๖
	ภายในกลุ่ม	๗๙.๓๘๗	๓๘๔	.๒๐๗		
	รวม	๘๑.๓๒๕	๓๘๗			
๑๐. หลักความ เที่ยงธรรม	ระหว่างกลุ่ม	๑.๑๒๖	๓	.๓๗๕	๒.๑๕๕	.๐๙๓
	ภายในกลุ่ม	๖๖.๘๗๓	๓๘๔	.๑๗๔		
	รวม	๖๗.๙๙๙	๓๘๗			
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	๑.๐๒๖	๓	.๓๔๒	๕.๕๑๙	.๐๐๑*
	ภายในกลุ่ม	๒๓.๗๙๑	๓๘๔	.๐๖๒		
	รวม	๒๔.๘๑๗	๓๘๗			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๑ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F – test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน (Sig=๐.๐๐๑) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักการให้ทาน และหลักความซื่อตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ หลักการให้ทาน และหลักความซื่อตรง ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๒๒ - ๔.๒๓

ตารางที่ ๔.๒๒ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของการ
 บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง
 อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักการให้ทาน

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา			
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา / ปวช.	ปวส. / ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
		๔.๕๙	๔.๖๖	๔.๔๔	๔.๕๐
ประถมศึกษา	๔.๕๙		-๐.๐๗	๐.๑๕*	๐.๐๙
มัธยมศึกษา / ปวช.	๔.๖๖			๐.๒๒	๐.๑๖*
ปวส. / ปริญญาตรี	๔.๔๔				-๐.๐๖
สูงกว่าปริญญาตรี	๔.๕๐				

จากตารางที่ ๔.๒๒ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา / ปวช.มี
 ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วน
 ตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๓ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของการ
 บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง
 อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความซื่อตรง

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา			
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา / ปวช.	ปวส. / ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
		๔.๕๓	๔.๖๒	๔.๔๒	๔.๕๑
ประถมศึกษา	๔.๕๓		-๐.๐๙	๐.๑๑	๐.๐๒
มัธยมศึกษา / ปวช.	๔.๖๒			๐.๒๐	๐.๑๑
ปวส. / ปริญญาตรี	๔.๔๒				-๐.๐๙
สูงกว่าปริญญาตรี	๔.๕๑				

จากตารางที่ ๔.๒๓ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา / ปวช.มี
 ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วน
 ตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๔ ประชาชนที่มีอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๔ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามอาชีพ

(n = ๓๘๘)

การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม ขององค์การบริหารส่วน ตำบลปากช่อง		SS	Df	MS	F	Sig.
๑. หลักการให้ ทาน	ระหว่างกลุ่ม	.๑๘๔	๓	.๐๖๑	.๔๙๐	.๖๙๐
	ภายในกลุ่ม	๔๘.๐๙๗	๓๘๔	.๑๒๕		
	รวม	๔๘.๒๘๑	๓๘๗			
๒. หลักการมี ศีล	ระหว่างกลุ่ม	๑.๕๐๓	๓	.๕๐๑	๒.๔๔๑	.๐๖๔
	ภายในกลุ่ม	๗๘.๘๐๙	๓๘๔	.๒๐๕		
	รวม	๘๐.๓๑๒	๓๘๗			
๓. หลักการบริจาค	ระหว่างกลุ่ม	๒.๐๖๐	๓	.๖๘๗	๒.๖๐๘	.๐๕๑
	ภายในกลุ่ม	๑๐๑.๑๑๐	๓๘๔	.๒๖๓		
	รวม	๑๐๓.๑๖๙	๓๘๗			
๔. หลักความ ซื่อตรง	ระหว่างกลุ่ม	.๓๓๒	๓	.๑๑๑	.๘๔๒	.๔๗๑
	ภายในกลุ่ม	๕๐.๕๐๓	๓๘๔	.๑๓๒		
	รวม	๕๐.๘๓๖	๓๘๗			
๕. หลักความ อ่อนโยน	ระหว่างกลุ่ม	๑.๒๔๓	๓	.๔๑๔	๑.๘๑๗	.๑๔๔
	ภายในกลุ่ม	๘๗.๕๙๙	๓๘๔	.๒๒๘		
	รวม	๘๘.๘๔๒	๓๘๗			
๖. หลักความ เพียร	ระหว่างกลุ่ม	๑.๐๗๒	๓	.๓๕๗	๑.๓๓๒	.๒๖๔
	ภายในกลุ่ม	๑๐๓.๐๔๙	๓๘๔	.๒๖๘		
	รวม	๑๐๔.๑๒๑	๓๘๗			
๗. หลักความไม่ โกรธ	ระหว่างกลุ่ม	.๔๗๑	๓	.๑๕๗	๑.๒๑๙	.๓๐๒
	ภายในกลุ่ม	๔๙.๔๓๐	๓๘๔	.๑๒๙		
	รวม	๔๙.๙๐๑	๓๘๗			
๘. หลักความ อดทน	ระหว่างกลุ่ม	.๓๘๗	๓	.๑๒๙	.๖๑๒	.๖๐๘
	ภายในกลุ่ม	๘๐.๙๓๘	๓๘๔	.๒๑๑		
	รวม	๘๑.๓๒๕	๓๘๗			

ตารางที่ ๔.๒๔ (ต่อ)

การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม ขององค์การบริหารส่วน ตำบลปากช่อง		SS	Df	MS	F	Sig.
๑๐. หลักความ เที่ยงธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.๕๘๐	๓	.๑๙๓	๑.๑๐๑	.๓๔๙
	ภายในกลุ่ม	๖๗.๔๑๙	๓๘๔	.๑๗๖		
	รวม	๖๗.๙๙๙	๓๘๗			
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	.๒๖๖	๓	.๐๘๙	๑.๓๘๕	.๒๔๗
	ภายในกลุ่ม	๒๔.๕๕๑	๓๘๔	.๐๖๔		
	รวม	๒๔.๘๑๗	๓๘๗			

จากตารางที่ ๔.๒๔ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F – test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

สมมติฐานที่ ๕ ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๕ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

(n = ๓๘๘)

การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม ขององค์การบริหารส่วน ตำบลปากช่อง		SS	Df	MS	F	Sig.
๑. หลักการให้ ทาน	ระหว่างกลุ่ม	๒.๗๕๖	๓	.๙๑๙	๗.๗๕๐	.๐๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๔๕.๕๒๕	๓๘๔	.๑๑๙		
	รวม	๔๘.๒๘๑	๓๘๗			
๒. หลักการมี ศีล	ระหว่างกลุ่ม	.๕๕๑	๓	.๑๘๔	.๘๘๕	.๔๔๙
	ภายในกลุ่ม	๗๙.๗๖๑	๓๘๔	.๒๐๘		
	รวม	๘๐.๓๑๒	๓๘๗			
๓. หลักการบริจาค	ระหว่างกลุ่ม	๑.๐๒๗	๓	.๓๔๒	๑.๒๘๖	.๒๗๙
	ภายในกลุ่ม	๑๐๒.๑๔๓	๓๘๔	.๒๖๖		
	รวม	๑๐๓.๑๖๙	๓๘๗			
๔. หลักความ ซื่อตรง	ระหว่างกลุ่ม	๑.๗๓๘	๓	.๕๗๙	๔.๕๓๒	.๐๐๔*
	ภายในกลุ่ม	๔๙.๐๙๗	๓๘๔	.๑๒๘		
	รวม	๕๐.๘๓๖	๓๘๗			
๕. หลักความ อ่อนโยน	ระหว่างกลุ่ม	๑.๓๕๑	๓	.๔๕๐	๑.๙๗๖	.๑๑๗
	ภายในกลุ่ม	๘๗.๔๙๑	๓๘๔	.๒๒๘		
	รวม	๘๘.๘๔๒	๓๘๗			
๖. หลักความ เพียร	ระหว่างกลุ่ม	๒.๑๐๕	๓	.๗๐๒	๒.๖๔๑	.๐๔๙
	ภายในกลุ่ม	๑๐๒.๐๑๖	๓๘๔	.๒๖๖		
	รวม	๑๐๔.๑๒๑	๓๘๗			
๗. หลักความไม่ โกรธ	ระหว่างกลุ่ม	๑.๕๕๖	๓	.๕๑๙	๔.๑๑๘	.๐๐๗*
	ภายในกลุ่ม	๔๘.๓๔๖	๓๘๔	.๑๒๖		
	รวม	๔๙.๙๐๑	๓๘๗			
๘. หลักความไม่ เบียดเบียน	ระหว่างกลุ่ม	๑.๘๙๐	๓	.๖๓๐	๒.๙๘๐	.๐๓๑
	ภายในกลุ่ม	๘๑.๑๘๘	๓๘๔	.๒๑๑		
	รวม	๘๓.๐๗๘	๓๘๗			

ตารางที่ ๔.๒๔ (ต่อ)

การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม ขององค์การบริหารส่วน ตำบลปากช่อง		SS	Df	MS	F	Sig.
๙. หลักความ อดทน	ระหว่างกลุ่ม	๑.๐๘๒	๓	.๓๖๑	๑.๗๒๖	.๑๖๑
	ภายในกลุ่ม	๘๐.๒๔๓	๓๘๔	.๒๐๙		
	รวม	๘๑.๓๒๕	๓๘๗			
๑๐. หลักความ เที่ยงธรรม	ระหว่างกลุ่ม	๑.๑๑๒	๓	.๓๗๑	๒.๑๒๘	.๐๙๖
	ภายในกลุ่ม	๖๖.๘๘๗	๓๘๔	.๑๗๔		
	รวม	๖๗.๙๙๙	๓๘๗			
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	.๙๔๗	๓	.๓๑๖	๕.๐๗๙	.๐๐๒*
	ภายในกลุ่ม	๒๓.๘๗๐	๓๘๔	.๐๖๒		
	รวม	๒๔.๘๑๗	๓๘๗			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๕ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F – test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน (Sig=๐.๐๐๒) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักการให้ทาน หลักความซื่อตรง และหลักความไม่โกรธ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ หลักการให้ทาน หลักความซื่อตรง และหลักความไม่โกรธ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๒๖ - ๔.๒๘

ตารางที่ ๔.๒๖ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของการ
บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง
อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักการให้ทาน

รายได้	$\bar{X}$	รายได้			
		ต่ำกว่า	๑๐,๐๐๑–	๑๕,๐๐๑–	๒๐,๐๐๑
		๑๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	บาทขึ้นไป
		บาท	บาท	บาท	
		๔.๖๐	๔.๖๔	๔.๕๑	๔.๔๒
ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๔.๖๐		-๐.๐๔	๐.๐๙	๐.๑๘
๑๐,๐๐๑–๑๕,๐๐๐ บาท	๔.๖๔			๐.๑๓	๐.๒๒
๑๕,๐๐๑–๒๐,๐๐๐ บาท	๔.๕๑				๐.๐๙
๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๔.๔๒				

จากตารางที่ ๔.๒๖ ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท มีความคิดเห็น
น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ ๑๐,๐๐๑–๑๕,๐๐๐ บาท, ๑๕,๐๐๑–๒๐,๐๐๐ บาท และ ๒๐,๐๐๑
บาทขึ้นไป

ตารางที่ ๔.๒๗ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของการ
บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง
อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความซื่อตรง

รายได้	$\bar{X}$	รายได้			
		ต่ำกว่า	๑๐,๐๐๑–	๑๕,๐๐๑–	๒๐,๐๐๑
		๑๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	บาทขึ้นไป
		บาท	บาท	บาท	
		๔.๕๕	๔.๖๐	๔.๕๐	๔.๔๒
ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๔.๕๕		-๐.๐๕	๐.๐๕	๐.๑๓*
๑๐,๐๐๑–๑๕,๐๐๐ บาท	๔.๖๐			๐.๑๐	๐.๑๘*
๑๕,๐๐๑–๒๐,๐๐๐ บาท	๔.๕๐				๐.๐๘
๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๔.๔๒				

จากตารางที่ ๔.๒๗ ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท มีความคิดเห็น
น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ ๑๐,๐๐๑–๑๕,๐๐๐ บาท, ๑๕,๐๐๑–๒๐,๐๐๐ บาท และ ๒๐,๐๐๑
บาทขึ้นไป

ตารางที่ ๔.๒๘ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของการ
บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง
อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความไม่โกรธ

รายได้	$\bar{X}$	รายได้			
		ต่ำกว่า	๑๐,๐๐๑–	๑๕,๐๐๑–	๒๐,๐๐๑
		๑๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	บาทขึ้นไป
		บาท	บาท	บาท	
		๔.๕๔	๔.๕๕	๔.๕๐	๔.๓๘
ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๔.๕๔		๐.๐๐	๐.๐๔	๐.๑๖
๑๐,๐๐๑–๑๕,๐๐๐ บาท	๔.๕๕			๐.๐๔	๐.๑๓*
๑๕,๐๐๑–๒๐,๐๐๐ บาท	๔.๕๐				๐.๑๒*
๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๔.๓๘				

จากตารางที่ ๔.๒๘ ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท มีความคิดเห็น
น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ ๑๐,๐๐๑–๑๕,๐๐๐ บาท, ๑๕,๐๐๑–๒๐,๐๐๐ บาท และ ๒๐,๐๐๑
บาทขึ้นไป

ตารางที่ ๔.๒๙ สรุปโดยภาพรวม การเปรียบเทียบความเห็นของ ประชาชนต่อการบริหารงานตาม
หลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก
จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ตามสมมติฐานที่ ๑ – ๕

(n = ๓๘๘)

สมมติฐาน	ตัวแปรทดสอบ	t	F	sig	ผลการศึกษา	
					ยอมรับ	ปฏิเสธ
๑.	เพศ	-๑.๗๕๙		.๑๐๐	-	✓
๒.	อายุ		๑๐.๗๖๗	.๐๐๐	✓	-
๓.	ระดับการศึกษา		๕.๕๑๙	.๐๐๑	✓	-
๔.	อาชีพ		๑.๓๘๕	.๒๔๗	-	✓
๕.	รายได้ต่อเดือน		๕.๐๗๙	.๐๐๒	✓	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๙ สรุปได้ว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การบริหารงาน
ตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัด
เพชรบูรณ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล แนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล แนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน

ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล แนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล แนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิด (Open-Ended) ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลโดยเขียนเป็นความเรียงประกอบตาราง ดังนี้

๔.๔.๑ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม “หลักการให้ทาน”

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะใน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักการให้ทาน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๓๐

ตารางที่ ๔.๓๐ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะใน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักการให้ทาน

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
		จำนวน
๑	ระบบอุปถัมภ์ ทำให้การบริหารงานไม่เป็นธรรม และควรปรับปรุงโดยใช้หลักการให้ทานมาประยุกต์ใช้ทำให้การบริหารงานที่เป็นธรรมขึ้น	๒๓
๒	การให้การช่วยเหลือไม่ทั่วถึง ไม่เท่าเทียมกัน และควรที่จะช่วยให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันโดยใช้หลักการให้ทาน	๑๖
๓	คณะกรรมการบริหารส่วนตำบล ส่งเสริมด้านการศึกษาอย่างไม่เพียงพอ และควรส่งเสริมด้านการศึกษาให้เพียงพอและทั่วถึง	๒๔

จากตารางที่ ๔.๓๐ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มากที่สุด คือ คณะกรรมการบริหารส่วนตำบล ส่งเสริมด้านการศึกษาอย่างไม่เพียงพอ และควรส่งเสริมด้านการศึกษาให้เพียงพอและทั่วถึง จำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๒๘ รองลงมา คือ ระบบอุปถัมภ์ ทำให้การบริหารงานไม่เป็นธรรม และควรปรับปรุงโดยใช้หลักการให้ทานมาประยุกต์ใช้ทำให้การบริหารงานที่เป็นธรรมขึ้น จำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๐๔ และน้อยที่สุด คือ การให้การช่วยเหลือไม่ทั่วถึง ไม่เท่าเทียมกัน และควรที่จะช่วยให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน โดยใช้หลักการให้ทาน จำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๘

๔.๔.๒ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม “หลักการมีศีล”

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะใน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักการมีศีล รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๓๑

ตารางที่ ๔.๓๑ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะใน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักการมีศีล

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่ จำนวน
๑	บุคลากรไม่ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมตามหลักการให้ทาน เพราะสังคมไทยปัจจุบันเป็นยุคภายใต้การทำงานของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ	๑๔
๒	การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ไม่เป็นไปตามกฎ ระเบียบ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และควรยึดหลักการมีศีล	๑๐
๓	เด็กและเยาวชนในหมู่บ้านไม่มีอุปกรณ์กีฬา ที่จะเล่น ดิเดยาเสพติด ตัดการพนัน สร้างความเดือดร้อนแก่ชาวบ้าน	๑๒

จากตารางที่ ๔.๓๑ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มากที่สุด คือ บุคลากรไม่ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมตามหลักการให้ทาน เพราะสังคมไทยปัจจุบันเป็นยุคภายใต้การทำงานของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๑๓ รองลงมา คือ เด็กและเยาวชนในหมู่บ้านไม่มีอุปกรณ์กีฬา ที่จะเล่น ดิเดยาเสพติด ตัดการพนัน สร้างความเดือดร้อนแก่ชาวบ้าน จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๔ และน้อยที่สุด คือ การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ไม่เป็นไปตามกฎ ระเบียบ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และควรยึดหลักการมีศีล จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๗๘

๔.๔.๓ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม “หลักบริจาค”

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะใน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักบริจาค รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๓๒

ตารางที่ ๔.๓๒ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะใน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักบริจาค

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
		จำนวน
๑	บุคลากรไม่ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมตามหลักการมีศีลคือการประพฤติตามกฎหมายและจารีตประเพณีอันดีงาม	๑๐
๒	การช่วยเหลือแบ่งปันผลประโยชน์ต่อประชาชนไม่เท่าเทียมและไม่ทั่วถึงกัน	๑๗
๓	ควรคัดสรรเลือกบุคลากรในการบริหารงานที่ทำงานเพื่อชาวบ้านและหมู่บ้านจริง ๆ โดยใช้หลักบริจาค	๑๒

จากตารางที่ ๔.๓๒ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มากที่สุด คือ การช่วยเหลือแบ่งปันผลประโยชน์ต่อประชาชนไม่เท่าเทียมและไม่ทั่วถึงกัน จำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๑๐ รองลงมา คือ ควรคัดสรรเลือกบุคลากรในการบริหารงานที่ทำงานเพื่อชาวบ้านและหมู่บ้านจริง ๆ โดยใช้หลักบริจาค จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๔ และน้อยที่สุด คือ บุคลากรไม่ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมตามหลักการมีศีลคือการประพฤติตามกฎหมายและจารีตประเพณีอันดีงาม จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๔๗

๔.๔.๔ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม “หลักความซื่อตรง”

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความซื่อตรงรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๓๓

ตารางที่ ๔.๓๓ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความซื่อตรง

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
		จำนวน
๑	บุคลากรไม่ได้ให้ความสำคัญกับการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมเนื่องจากความเห็นแก่ประโยชน์ของตนเองเป็นที่ตั้ง	๑๘
๒	ควรคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงานเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพโดยใช้หลักความซื่อตรง	๑๓
๓	สร้างแรงจูงใจให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเพื่อให้บุคลากรเกิดความรักในองค์กรและเพื่อนร่วมงาน	๘

จากตารางที่ ๔.๓๓ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มากที่สุด คือ บุคลากรไม่ได้ให้ความสำคัญกับการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมเนื่องจากความเห็นแก่ประโยชน์ของตนเองเป็นที่ตั้ง จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๐๓ รองลงมา คือ ควรคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงานเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพโดยใช้หลักความซื่อตรง จำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๐๐ และน้อยที่สุด คือ สร้างแรงจูงใจให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเพื่อให้บุคลากรเกิดความรักในองค์กรและเพื่อนร่วมงาน จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๓๘

๔.๔.๕ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม “หลักความอ่อนโยน”

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความอ่อนโยน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๓๔

ตารางที่ ๔.๓๔ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความอ่อนโยน

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
		จำนวน
๑	ควรใช้หลักความอ่อนโยนโดยการพูดจาให้ไพเราะตลอดเวลา	๑๕
๒	ออกหาเสียงพูดจาไพเราะ แต่ได้อยู่ในตำแหน่งแล้วพูดจาไม่ไพเราะ	๑๐
๓	ไม่สนใจชาวบ้าน พูดจาก็ไม่น่าฟังถ้อยศถิ์ศักดิ์โดยเฉพาะคนที่ด้อยกว่า	๘

จากตารางที่ ๔.๓๔ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มากที่สุด คือ บุคลากรไม่ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมตามหลักการให้ทาน เพราะสังคมไทยปัจจุบันเป็นยุคภายใต้การทำงานของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๑๓ รองลงมา คือ เด็กและเยาวชนในหมู่บ้าน ไม่มีอุปกรณ์กีฬา ที่จะเล่น ดิทยาสพตติ ตัดการพนัน สร้างความเดือดร้อนแก่ชาวบ้าน จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๔ และน้อยที่สุด คือ การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ไม่เป็นไปตามกฎ ระเบียบ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และควรยึดหลักการมีศีล จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๗๘

๔.๔.๖ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม “หลักความเพียร”

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความเพียร รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๓๕

ตารางที่ ๔.๓๕ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความเพียร

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
		จำนวน
๑	ควรมีความเพียรมาดูแลความสะอาดถนนหนทาง ตั้งถังขยะเป็นจุด ๆ เปิดไฟฟ้าตามถนนตอนกลางคืน ในทุก ๆ หมู่บ้าน	๑๐
๒	ควรทำงานให้ต่อเนื่อง และควรสานต่องานเพื่อให้เสร็จสิ้นลุล่วงได้อย่างรวดเร็วไม่ค้างค้ำ	๖
๓	บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในด้านต่าง ๆ ไม่ตรงกับสายงานที่เรียนมาและไม่ได้รับการฝึกอบรมก่อนการปฏิบัติหน้าที่ในด้านนั้น ๆ	๑๕

จากตารางที่ ๔.๓๕ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มากที่สุด คือ บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในด้านต่าง ๆ ไม่ตรงกับสายงานที่เรียนมาและไม่ได้รับการฝึกอบรมก่อนการปฏิบัติหน้าที่ในด้านนั้น ๆ จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๐๘ รองลงมา คือ ควรมีความเพียรมาดูแลความสะอาดถนนหนทาง ตั้งถังขยะเป็นจุด ๆ เปิดไฟฟ้าตามถนนตอนกลางคืน ในทุก ๆ หมู่บ้าน จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๕๙ และน้อยที่สุด คือ ควรมีความเพียรมาดูแลความสะอาดถนนหนทาง ตั้งถังขยะเป็นจุด ๆ เปิดไฟฟ้าตามถนนตอนกลางคืน ในทุก ๆ หมู่บ้าน จำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๓๐

๔.๔.๗ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม “หลักความไม่โกรธ”

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะใน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความไม่โกรธ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๓๖

ตารางที่ ๔.๓๖ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะใน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความไม่โกรธ

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
		จำนวน
๑	สร้างความเข้าใจใช้หลักความไม่โกรธให้ประชาชนเล็งเห็นความสำคัญของการบริหาร งานขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง	๑๘
๒	ต่างคนต่างคิด ความคิดเห็นของแต่ละบุคคล ไม่เหมือนกัน จึงทำให้มีความขัดแย้ง และไม่ให้ความร่วมมือ	๑๔
๓	มีการระดมความคิดเห็นเพื่อช่วยกันลดปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน เช่น จัดให้มีสภากาแฟในหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่าง ๆ	๑๐

จากตารางที่ ๔.๓๖ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มากที่สุด คือ สร้างความเข้าใจใช้หลักความไม่โกรธให้ประชาชนเล็งเห็นความสำคัญของการบริหาร งานขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๑๓ รองลงมา คือ ต่างคนต่างคิด ความคิดเห็นของแต่ละบุคคล ไม่เหมือนกัน จึงทำให้มีความขัดแย้ง และไม่ให้ความร่วมมือ จำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔๔ และน้อยที่สุด คือ การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ไม่เป็นไปตามกฎ ระเบียบ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และควรยึดหลักการมีศีล จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๙๘

๔.๔.๘ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม “หลักความไม่เบียดเบียน”

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะใน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความไม่เบียดเบียน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๓๗

ตารางที่ ๔.๓๗ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะใน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความไม่เบียดเบียน

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
		จำนวน
๑	การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง ไม่กดขี่ ช่มเหง หรือบีบบังคับประชาชน	๑๑
๒	ควรเลือกคนที่ไม่เห็นแก่พวกพ้อง เห็นแก่ญาติมิตร ไม่เห็นแก่หน้าใคร เข้ามาทำงาน	๒๑
๓	มีบุคลากรบางคนใช้อำนาจกับประชาชน เห็นว่าประชาชนไร้การศึกษา จึงใช้อำนาจในทางที่ไม่ถูกต้อง	๑๒

จากตารางที่ ๔.๓๗ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มากที่สุด คือ ควรเลือกคนที่ไม่เห็นแก่พวกพ้อง เห็นแก่ญาติมิตร ไม่เห็นแก่หน้าใคร เข้ามาทำงาน จำนวน ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑๑ รองลงมา คือ มีบุคลากรบางคนใช้อำนาจกับประชาชน เห็นว่าประชาชนไร้การศึกษา จึงใช้อำนาจในทางที่ไม่ถูกต้อง จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๔ และน้อยที่สุด คือ การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง ไม่กดขี่ ช่มเหง หรือบีบบังคับประชาชน จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๓๘

๔.๔.๙ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม “หลักความอดทน”

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความอดทน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๓๘

ตารางที่ ๔.๓๘ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความอดทน

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
		จำนวน
๑	การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง เป็นไปโดยไม่ย่อ ย่อต่อการสรรค์สร้างคุณงามความดีทั้งหลาย	๑๒
๒	คณะผู้บริหารไม่มีความอดทนต่อปัญหาการทำงาน มีการทิ้งงาน กลางคันเมื่อมีปัญหา	๗
๓	ใช้หลักความอดทนมาประยุกต์ใช้กับคณะผู้บริหารเพื่อลดความขัดแย้ง	๙

จากตารางที่ ๔.๓๘ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มากที่สุด คือ การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง เป็นไปโดยไม่ย่อย่อต่อการสรรค์สร้างคุณงามความดีทั้งหลาย จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๙๕ รองลงมา คือ ใช้หลักความอดทนมาประยุกต์ใช้กับคณะผู้บริหารเพื่อลดความขัดแย้ง จำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๒๖ และน้อยที่สุด คือ คณะผู้บริหารไม่มีความอดทนต่อปัญหาการทำงาน มีการทิ้งงานกลางคันเมื่อมีปัญหา จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๗๐

๔.๔.๑๐ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม “หลักความเที่ยงธรรม”

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะใน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความเที่ยงธรรม รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๓๙

ตารางที่ ๔.๓๙ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะใน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ หลักความเที่ยงธรรม

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
		จำนวน
๑	มีการประชาสัมพันธ์สื่อสารเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องโดยใช้หลักความเที่ยงธรรม ทำให้เกิดความเข้าใจในการบริหารงาน	๑๔
๒	มีหลักความโปร่งใสตรวจสอบในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่องได้	๑๐
๓	มีการใช้ทรัพยากร ทั้งบุคคล งบประมาณ และ วัสดุอุปกรณ์ ใช้อย่างคุ้มค่า	๑๒

จากตารางที่ ๔.๓๙ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มากที่สุด คือ มีการประชาสัมพันธ์สื่อสารเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องโดยใช้หลักความเที่ยงธรรม ทำให้เกิดความเข้าใจในการบริหารงาน จำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๑๓ รองลงมา คือ มีการใช้ทรัพยากร ทั้งบุคคล งบประมาณ และ วัสดุอุปกรณ์ ใช้อย่างคุ้มค่า จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๔ และน้อยที่สุด คือ มีหลักความโปร่งใสตรวจสอบในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่องได้ จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๗๘

สรุปได้ว่า ปัญหา เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า การให้การช่วยเหลือไม่ทั่วถึง ไม่เท่าเทียมกันคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล ส่งเสริมด้านการศึกษายังไม่เพียงพอ เด็กและเยาวชนในหมู่บ้านไม่มีอุปกรณ์กีฬา ที่จะเล่น ดิเดยาเสพติด ตัดการพนัน สร้างความเดือดร้อนแก่ชาวบ้านขาดการสนับสนุนสตรี และเด็กในหมู่บ้าน ออกหาเสียงพูดจาไพเราะ แต่ได้อยู่ในตำแหน่งแล้วพูดจาไม่ไพเราะ การบริการไม่รวดเร็ว เพราะผู้ไปติดต่อไม่รู้วิธีดำเนินการ ไม่สนใจชาวบ้านพูดจาก็ไม่น่าฟังถือยศถือศักดิ์โดยเฉพาะคนที่ด้อยกว่า ขาดคนที่จะมาทำงานเพื่อชาวบ้าน และหมู่บ้านจริง ๆ การช่วยเหลือแบ่งปันผลประโยชน์ต่อประชาชนไม่เท่าเทียมและไม่ทั่วถึงกัน เข้าไม่ถึงปัญหา ใช้งบประมาณไม่ตรงกับความต้องการของชาวบ้านอย่างแท้จริง ถนนหนทางตามหมู่บ้านไม่สะอาด ไม่มีถังขยะ ไม่มีไฟฟ้า หล้ารก ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถบุคลากรไม่มีประสิทธิภาพในการ

ทำงาน การปฏิบัติต่อบุคคลไม่เท่าเทียมกัน เลือกปฏิบัติ การทำงานไม่ต่อเนื่อง ขาดการสานต่อ ลำบากงานตกค้าง เห็นแก่พวกพ้อง ญาติมิตร และกลุ่มคนที่มีฐานะ มียศถาบรรดาศักดิ์

ส่วนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ควรที่จะช่วยให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ส่งเสริมด้านการศึกษาให้เพียงพอและทั่วถึง สนับสนุนอุปกรณ์กีฬาประจำหมู่บ้านเพื่อเด็ก ๆ จะได้ใช้ออกกำลังกาย หากิจกรรมให้เด็ก ๆ ทำเพื่อจะได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ห่างไกลจากยาเสพติดรวมถึงสนับสนุนให้สตรีและเด็กมีงานทำหรืออาชีพเสริมหลังฤดูทำนาและหลังเรียน ควรจะพูดจาให้ไพเราะตลอดเวลา ควรจัดระเบียบการดำเนินการให้เป็นระเบียบและให้คำแนะนำแก่ประชาชนในตำบลให้มากขึ้นเพื่อความสะดวกแก่ทุก ๆ ฝ่าย อยากให้คลุกคลีกับชาวบ้านและพูดจาอ่อนหวานเป็นแบบพี่แบบน้องไม่ต้องแบ่งชั้นวรรณะกัน ควรเลือกคนที่ทำงานเพื่อชาวบ้านและหมู่บ้านจริง ๆ แบ่งปันต่อประชาชนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ควรเข้าไปรับรู้ปัญหาจริง ๆ จากชาวบ้านเสียก่อน แล้วค่อยใช้งบประมาณนั้นให้ตรงตามความเป็นจริง ควรมาดูแลความสะอาดถนนหนทาง ตั้งถังขยะเป็นจุด ๆ เปิดไฟฟ้าตามถนนตอนกลางคืน ในทุก ๆ หมู่บ้าน คัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงานเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ ปฏิบัติต่อบุคคลทุก ๆ คนอย่างเท่าเทียมกัน ทำงานให้ต่อเนื่อง และควรสานต่องานเพื่อให้เสร็จสิ้นลุล่วงได้อย่างรวดเร็วไม่คั่งค้าง และเลือกคนที่ไม่เห็นแก่พวกพ้อง เห็นแก่ญาติมิตร ไม่เห็นแก่หน้าใคร เข้ามาทำงาน

๔.๕ สรุปผลสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

การสัมภาษณ์นี้ มีจุดมุ่งหมายในการศึกษารวบรวมข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ใน ๑๐ หลัก คือ หลักการให้ทาน หลักการมีศีล หลักบริจาค หลักความซื่อตรง หลักความอ่อนโยน หลักความเพียร หลักความไม่โกรธ หลักความไม่เบียดเบียน หลักความอดทน และหลักความเที่ยงธรรม ซึ่งสรุปบทสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน ๙ รูป/คน ดังนี้

๑. พระครูพัชรคณาภิบาล	เจ้าคณะอำเภอหล่มสัก วัดเขาค้อพัฒนาราม
๒. พระครูสุตพัชโรดม	เจ้าคณะตำบลปากช่อง วัดจอมมณี
๓. พระครูโกศลพัชรคุณ	เจ้าคณะตำบลน้ำก้อ
๔. จำเริญวิชา ฉัตรวิโรจน์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง
๕. นายบัวไหล ขุนแอะ	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง
๖. นายอนนท์ อุดพัว	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง
๗. นางเจียงไกร มีสี	ประชาชนตำบลปากช่อง
๘. นายสุกัน มาทา	ประชาชนตำบลปากช่อง
๙. นายปัญญา อินดี	ประชาชนตำบลปากช่อง

ผลการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) สามารถสรุปผลโดยจำแนกตามรายด้านของการวิจัยดังนี้

๔.๕.๑ การบริหารงานตามหลักการให้ทาน

การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่องตามหลักการให้ทานว่า มีการปฏิบัติหน้าที่โดยให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชน ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ตกทุกข์ได้ยาก^๑ ปฏิบัติหน้าที่โดยให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ร่วมงาน^๒ และให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานเสมอ^๓ ผู้บริหารในการให้ซึ่งต้องไม่หวังสิ่งตอบแทน^๔ ไม่ว่าจะเป็นการให้โอกาสผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ เด็ก จะเป็นในรูปของสิ่งของ หรือการบริจาคเงิน^๕ ผู้บริหารจะต้องมีความ เมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ให้ความรักให้กำลังใจและให้อภัยซึ่งกันและกัน^๖ การให้ทานในทางบริหาร มีให้ ทานอยู่ ๒ อย่าง คือ การให้ทานแบบอามิสทาน ได้แก่ การให้วัตถุสิ่งของ เช่น การให้ทานเงินทองเสื้อผ้า ให้ที่อยู่อาศัยอาหาร^๗ การให้ทานแบบธรรมทาน การให้ทานด้วยธรรม หรือ ความรู้ สติปัญญา ให้กำลังใจ ให้อภัย ให้ความรัก ให้ความเอื้อเฟื้อ ให้ความเมตตา^๘ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานและประชาชน ให้กำลังใจ ให้ความรัก ให้อภัยแก่เพื่อนร่วมงานและประชาชน^๙

สรุปการบริหารงานตามหลักการให้ทาน พบว่า ผู้บริหารจะต้องมีความ เมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ให้โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชน ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ตกทุกข์ได้ยาก เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานและประชาชน ให้กำลังใจ ให้ความรัก ให้อภัยแก่เพื่อนร่วมงานและประชาชน

๔.๕.๒ การบริหารงานตามหลักการมีศีล

การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่องตามหลักการมีศีลว่า การบริหารงานโดยรู้จักและปฏิบัติตามมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของหน่วยงาน^{๑๐} อยู่ในศีลธรรมตามหลักศาสนาของแต่ละคนยึดถือศีล ตามหลักพระพุทธศาสนา^{๑๑} การปฏิบัติหน้าที่โดยรักษาศีล หรืออยู่ในศีลธรรม^{๑๒} ผู้บริหารและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลควรที่จะรักษาศีล ๕ อย่างเคร่งครัดและให้บริสุทธิ์อยู่ตลอด^{๑๓} การบริหารควรที่จะมีระเบียบวินัยแก่ตนเอง และปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด^{๑๔} ระมัดระวังควบคุมตนเอง รู้จักบริหารคน บริหารงานให้เกิด

^๑ สัมภาษณ์ พระครูโกศลพัชรคุณ, เจ้าคณะตำบลน้ำก้อ, ๗ มกราคม ๒๕๕๙.

^๒ สัมภาษณ์ จำเริญวิชา ฉัตรวิโรจน์, นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^๓ สัมภาษณ์ พระครูพัชรคณาภิบาล, เจ้าคณะอำเภอหล่มสัก วัดเขาค้อพัฒนาราม, ๔ มกราคม ๒๕๕๙.

^๔ สัมภาษณ์ นายบัวไหล ขุนแอะ, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^๕ สัมภาษณ์ พระครูสุตพัชโรดม, เจ้าคณะตำบลปากช่อง วัดจอมมณี, ๘ มกราคม ๒๕๕๙.

^๖ สัมภาษณ์ นายอนนท์ อุดพ้วย, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^๗ สัมภาษณ์ นางเจียงไกร มีสี, ประชาชนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^๘ สัมภาษณ์ นายสุกัน มาทา, ประชาชนตำบลปากช่อง, ๖ มกราคม ๒๕๕๙.

^๙ สัมภาษณ์ นายปัญญา อินดี, ประชาชนตำบลปากช่อง, ๖ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๑๐} สัมภาษณ์ พระครูโกศลพัชรคุณ, เจ้าคณะตำบลน้ำก้อ, ๗ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๑๑} สัมภาษณ์ พระครูพัชรคณาภิบาล, เจ้าคณะอำเภอหล่มสัก วัดเขาค้อพัฒนาราม, ๔ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๑๒} สัมภาษณ์ พระครูสุตพัชโรดม, เจ้าคณะตำบลปากช่อง วัดจอมมณี, ๘ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๑๓} สัมภาษณ์ จำเริญวิชา ฉัตรวิโรจน์, นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๑๔} สัมภาษณ์ นายสุกัน มาทา, ประชาชนตำบลปากช่อง, ๖ มกราคม ๒๕๕๙.

ประสิทธิภาพ^{๑๕} ทุกคนในองค์การบริหารส่วนตำบลควรเป็นบุคคลที่มีความประพฤติที่ดีงาม ทั้งกาย วาจา ใจ มีระเบียบวินัย เคร่งครัด รับผิดชอบตนเองได้จะต้องรู้จักบริหารคน บริหารงานและบริหารบ้านเมือง^{๑๖} ห้ามลักทรัพย์ ห้ามพุดตพุดเท็จ ห้ามประพฤติผิดในกาม โดยเด็ดขาดเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี ให้แก่ประชาชนและเยาวชนเพื่อจะได้นำไปปฏิบัติตาม^{๑๗} มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัด^{๑๘}

สรุปการบริหารงานตามหลักการมีศีล พบว่า การบริหารควรที่จะมีระเบียบวินัยแก่ตนเอง และ ปฏิบัติงานตามระเบียบ รู้จักบริหารคน บริหารงาน ให้เกิดประสิทธิภาพ โดยรู้จักและปฏิบัติตามมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในศีลธรรมตามหลักพระพุทธศาสนา

๔.๕.๓ การบริหารงานตามหลักบริจาคน

การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่องตามหลักบริจาคน มีการบริหารงานโดยการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมสม่ำเสมอ มีความช่วยเหลือบริจาคนสิ่งของแก่ผู้ตกทุกข์ได้ยาก และปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง^{๑๙} การบริหารต้องรู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม เพื่อให้หน่วยงานและประชาชนเกิดความผาสุก^{๒๐} เสียสละประโยชน์ส่วนตน คิดถึงผลประโยชน์คนอื่นให้มาก^{๒๑} การบริจาคนต้องดูแลพี่น้องประชาชนในพื้นที่ จึงต้องการบริจาคนเพื่อให้พี่น้องประชาชนมีความกินดี อยู่ดี^{๒๒} การให้ลักษณะให้ทาน เป็นการให้สิ่งที่ตนมีอยู่และในบางส่วน แต่การให้ลักษณะบริจาคนั้น เป็นการให้ทั้งหมด^{๒๓} เป็นการเสียสละส่วนตนเพื่อความสุขส่วนรวม^{๒๔} นำพาและธรรมาธิให้ประชาชน เข้าวัดฟังธรรม ปฏิบัติตามคำสั่งสอนตามพระพุทธศาสนา^{๒๕} เพื่อนำหลักธรรมต่าง ๆ มาใช้เพื่อความเสียสละ แก่ส่วนรวมและพี่น้องประชาชน และชำระจิตใจของตนให้บริสุทธิ์ผุดผ่อง^{๒๖}

สรุปการบริหารงานตามหลักบริจาคน พบว่า การบริหารงานโดยการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมสม่ำเสมอ มีความช่วยเหลือบริจาคนสิ่งของแก่ผู้ตกทุกข์ได้ยาก และปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ต้องรู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม เพื่อให้หน่วยงานและประชาชนเกิดความผาสุก

^{๑๕} สัมภาษณ์ นายบัวไหล ขุนแอะ, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๑๖} สัมภาษณ์ นายอนันต์ อุดพัย, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๑๗} สัมภาษณ์ นางเจียงไกร มีสี, ประชาชนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๑๘} สัมภาษณ์ นายปัญญา อินดี, ประชาชนตำบลปากช่อง, ๖ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๑๙} สัมภาษณ์ พระครูโกศลพัชรคุณ, เจ้าคณะตำบลน้ำก้อ, ๗ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๒๐} สัมภาษณ์ พระครูสุตพัชโรดม, เจ้าคณะตำบลปากช่อง วัดจอมมณี, ๘ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๒๑} สัมภาษณ์ พระครูพัชรคณาภิบาล, เจ้าคณะอำเภอหล่มสัก วัดเขาค้อพัฒนาราม, ๔ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๒๒} สัมภาษณ์ จำเริญวิชา ฉัตรวิโรจน์, นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๒๓} สัมภาษณ์ นายบัวไหล ขุนแอะ, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๒๔} สัมภาษณ์ นายอนันต์ อุดพัย, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๒๕} สัมภาษณ์ นายอนันต์ อุดพัย, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๒๖} สัมภาษณ์ นางเจียงไกร มีสี, ประชาชนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

๔.๕.๔ การบริหารงานตามหลักความซื่อตรง

การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่องตามหลักความซื่อตรงว่า มีการบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตทั้งต่อตนเองและผู้อื่น^{๒๗} ด้วยความจริงใจ ไม่หลอกลวงทั้งต่อตนเองและผู้ร่วมงาน^{๒๘} มีปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเปิดเผยเป็นที่ไว้วางใจได้ตรงไปตรงมา^{๒๙} เพื่อความผาสุกของหน่วยงานและประชาชน บุคลากรต้องปฏิบัติงานอย่างมีจิตสำนึก^{๓๐} ความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อประชาชน ต่อสังคม และต่อเพื่อนร่วมงาน^{๓๑} สร้างระบบการกำกับตนเองที่ดี เกิดความโปร่งใสมั่นใจ สามารถตรวจสอบได้^{๓๒} ปฏิบัติงานอย่างมีจิตสำนึกมีความรับผิดชอบต่อตนเองและประชาชน ต่อสังคมต่อเพื่อนร่วมงาน^{๓๓} การบริหารงานต้องเป็นไปด้วย ความซื่อตรง^{๓๔} บริหารคน บริหารงาน บริหารบ้านเมืองด้วยความซื่อตรง ไม่คดโกง และตรวจสอบได้^{๓๕} และปฏิบัติตนให้ซื่อตรงต่อหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาและงานตามหน้าที่ของตน^{๓๖}

สรุปการบริหารงานตามหลักความซื่อตรง พบว่า การบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเปิดเผยเป็นที่ไว้วางใจได้ตรงไปตรงมา มีจิตสำนึกมีความรับผิดชอบต่อตนเองและประชาชน ต่อสังคมต่อเพื่อนร่วมงาน

๔.๕.๕ การบริหารงานตามหลักความอ่อนโยน

การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่องตามหลักความอ่อนโยนว่า มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความความสุภาพอ่อนโยนอ่อนน้อมถ่อมตนอย่างสม่ำเสมอ^{๓๗} ด้วยความเต็มใจรวดเร็ว และประทับใจ และไม่ดูหมิ่น ดูแคลนประชาชน หรือผู้ที่เข้ามาติดต่อ^{๓๘} ผู้บริหารและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ก่อนพูดคิด ก่อนพูดทุกคำ ไม่พูดจาให้เพื่อนร่วมงานและประชาชนเดือดร้อน ไม่พูดหยาบคาย^{๓๙} เป็นผู้บริหารจะต้องมี ความนอบน้อม ถ่อมตน ตีตน เพื่อไม่ให้พี่น้องประชาชนเข้าหาได้ทุกเมื่อ^{๔๐} และบริหารงานด้วยความอ่อนโยน มีอัธยาศัยที่อ่อนโยน ไม่หยาบคาย ไม่แข็งกระด้าง ไม่เย่อหยิ่ง ยโสโอหัง เป็นที่ยอมรับนับถือจากบุคคลอื่น ๆ^{๔๑}

^{๒๗} สัมภาษณ์ นายสุกัน มาทา, ประชาชนตำบลปากช่อง, ๖ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๒๘} สัมภาษณ์ นายปัญญา อินดี, ประชาชนตำบลปากช่อง, ๖ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๒๙} สัมภาษณ์ จำเริญวิศา ฉัตรวิโรจน์, นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๓๐} สัมภาษณ์ พระครูสุตพัชโรดม, เจ้าคณะตำบลปากช่อง วัดจอมมณี, ๘ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๓๑} สัมภาษณ์ พระครูโกศลพัชรคุณ, เจ้าคณะตำบลน้ำก้อ, ๗ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๓๒} สัมภาษณ์ จำเริญวิศา ฉัตรวิโรจน์, นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๓๓} สัมภาษณ์ พระครูพัชรคณาภิบาล, เจ้าคณะอำเภอหล่มสัก วัดเขาค้อพัฒนาราม, ๔ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๓๔} สัมภาษณ์ นายอนันต์ อุดพัย, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๓๕} สัมภาษณ์ นายสุกัน มาทา, ประชาชนตำบลปากช่อง, ๖ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๓๖} สัมภาษณ์ นางเจียงไกร มีสี, ประชาชนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๓๗} สัมภาษณ์ พระครูสุตพัชโรดม, เจ้าคณะตำบลปากช่อง วัดจอมมณี, ๘ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๓๘} สัมภาษณ์ นายบัวไหล ขุนแอะ, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๓๙} สัมภาษณ์ พระครูโกศลพัชรคุณ, เจ้าคณะตำบลน้ำก้อ, ๗ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๔๐} สัมภาษณ์ นายบัวไหล ขุนแอะ, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๔๑} สัมภาษณ์ จำเริญวิศา ฉัตรวิโรจน์, นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

สรุปการบริหารงานตามหลักความอ่อนโยน พบว่า การบริหารงานควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความความสุภาพอ่อนโยนน้อมถ่อมตนอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารจะต้องมี ความนอบน้อม ถ่อมตน ตัดดิน เพื่อให้พี่น้องประชาชนเข้าหาได้ทุกเมื่อ

๔.๕.๖ การบริหารงานตามหลักความเพียร

การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่องตามหลักความเพียรว่า มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียร ความเต็มใจ วิริยะอุสาหะ และความเพียรพยายาม^{๔๒} และไม่ย่อท้อต่อการแก้ไข ปัญหาหรืออุปสรรค^{๔๓} และมีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตใจอันหนักแน่นมั่นคง ไม่ย่อท้อต่อปัญหา^{๔๔} ผู้บริหารต้องมีความพรากเพียร คือ ต้องพยายามเอาชนะปัญหา อุปสรรคในการบริหารงานทุกรูปแบบ ในทรัพยากรที่จำกัด^{๔๕} เพื่อการบริหารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล^{๔๖} มีความมุ่งมั่นในการ ปฏิบัติงาน เป็นที่รักของทุก ๆ คน^{๔๗} บริหารงานต้องมีความอดทน อด กลั้น ไม่คำนึงแต่ประโยชน์ส่วน ตนหรือพวกพ้อง^{๔๘} และปฏิบัติงานและบริหารงานด้วยความเพียร ไม่ให้กิเลส ตัณหาเข้ามาครอบงำ จิตใจตนเอง ทำแต่ความดี ละเว้นความชั่ว^{๔๙}

สรุปการบริหารงานตามหลักความเพียร พบว่า การบริหารงานด้วยความเพียร ความเต็มใจ วิริยะอุสาหะ และความเพียรพยายาม ไม่ย่อท้อต่อการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรค มีความอดทน อด กลั้น ไม่คำนึงแต่ประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง

๔.๕.๗ การบริหารงานตามหลักความไม่โกรธ

การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่องตามหลักความไม่โกรธว่า มีการบริหารงานประพฤติปฏิบัติด้วยจิตใจอันหนักแน่นมั่นคง^{๕๐} ไม่หวั่นไหวเอนเอียง หรือลุแก่อำนาจความ โกรธ มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยไมตรีจิต ยิ้มแย้มแจ่มใส^{๕๑} ทำหน้าที่ด้วยสุภาพจิตที่ดีในการทำงาน เสมอ^{๕๒} การบริหารงานต้องมีความสุขุมเยือกเย็น ระวังอารมณ์ของ ตนเอง^{๕๓} บริหารงานด้วยความสุข สงบ เยือกเย็น เห็นตน เห็นคน เห็นงาน เห็นบ้านเมือง บริหารงานโดย ไม่ใช้อารมณ์โกรธเข้ามา

^{๔๒} สัมภาษณ์ นายอนันต์ อุดพัว, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๔๓} สัมภาษณ์ นางเจียงไกร มีสี, ประชาชนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๔๔} สัมภาษณ์ นายอนันต์ อุดพัว, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๔๕} สัมภาษณ์ พระครูสุตพัชโรดม, เจ้าคณะตำบลปากช่อง วัดจอมมณี, ๘ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๔๖} สัมภาษณ์ นายปัญญา อินดี, ประชาชนตำบลปากช่อง, ๖ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๔๗} สัมภาษณ์ พระครูโกศลพัชรคุณ, เจ้าคณะตำบลน้ำก้อ, ๗ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๔๘} สัมภาษณ์ จำเริญวิศา ฉัตรวิโรจน์, นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๔๙} สัมภาษณ์ พระครูพัชรคณาภิบาล, เจ้าคณะอำเภอหล่มสัก วัดเขาค้อพัฒนาราม, ๔ มกราคม

๒๕๕๙.

^{๕๐} สัมภาษณ์ นายสุกัญ มาทา, ประชาชนตำบลปากช่อง, ๖ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๕๑} สัมภาษณ์ นายอนันต์ อุดพัว, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๕๒} สัมภาษณ์ นางเจียงไกร มีสี, ประชาชนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๕๓} สัมภาษณ์ พระครูสุตพัชโรดม, เจ้าคณะตำบลปากช่อง วัดจอมมณี, ๘ มกราคม ๒๕๕๙.

ครอบงำตนเอง^{๕๔} ไม่มีโกรธไม่มีแค้น เป็นคนวางเฉย^{๕๕} และต้องไม่มีความโกรธ เกิดขึ้นในการบริหารงานและต่อผู้มาติดต่อประสานงาน^{๕๖}

สรุปการบริหารงานตามหลักความไม่โกรธ พบว่า บริหารงานโดยไม่ใช้อารมณ์โกรธเข้ามาครอบงำตนเองประพฤติปฏิบัติด้วยจิตใจอันหนักแน่นมั่นคง ไม่หวั่นไหวเอนเอียง หรือลุแก่อำนาจ ความโกรธบริหารงานด้วยความสุข สงบ เยือกเย็น เห็นตน เห็นคน เห็นงาน เห็นแก่บ้านเมือง

๔.๕.๘ การบริหารงานตามหลักความไม่เบียดเบียน

การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่องตามหลักความไม่เบียดเบียนว่า มีการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่โดยไม่กดขี่ ช่มเหง หรือบีบคั้นประชาชน^{๕๗} มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าโดยการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติและใช้ประโยชน์ให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด^{๕๘} มีการรณรงค์ให้บุคลากรของหน่วยงานช่วยกันประหยัดพลังงานและทรัพยากร^{๕๙} บริหารงานต้องมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน^{๖๐} ทุกคนต่างมีสิทธิ เสรีภาพเท่ากัน เคารพสิทธิกันและกัน ไม่คิดร้ายต่อคนอื่น^{๖๑} บริหารงานโดยไม่เบียดเบียนคนอื่นและสัตว์^{๖๒} มีความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เคารพในกฎหมาย มีความเท่าเทียมกันและความเสมอภาค^{๖๓} และต้องไม่เบียดเบียนทั้งตนเองและผู้อื่น^{๖๔}

สรุปการบริหารงานตามหลักความไม่เบียดเบียน พบว่า การบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่โดยไม่กดขี่ ช่มเหง หรือบีบคั้นประชาชน มีความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เคารพในกฎหมาย มีความเท่าเทียมกันและความเสมอภาค ทุกคนต่างมีสิทธิ เสรีภาพเท่ากัน เคารพสิทธิกันและกัน

๔.๕.๙ การบริหารงานตามหลักความอดทน

การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่องตามหลักความอดทนว่า มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอดทนต่องานที่ยากลำบาก^{๖๕} ส่งเสริมบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอดทน โดยยึดถือความขันติ อดทนต่อความรักโลก โกรธ หลง^{๖๖} ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ย่อท้อต่อการสรรค์สร้าง

^{๕๔} สัมภาษณ์ พระครูพัชรคณาภิบาล, เจ้าคณะอำเภอหล่มสัก วัดเขาค้อพัฒนาราม, ๔ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๕๕} สัมภาษณ์ พระครูโกศลพัชรคุณ, เจ้าคณะตำบลน้ำก้อ, ๗ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๕๖} สัมภาษณ์ จำเริญวิศา ฉัตรวิโรจน์, นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๕๗} สัมภาษณ์ นายปัญญา อินดี, ประชาชนตำบลปากช่อง, ๖ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๕๘} สัมภาษณ์ พระครูสุตพัชโรดม, เจ้าคณะตำบลปากช่อง วัดจอมมณี, ๘ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๕๙} สัมภาษณ์ นายสุกัน มาทา, ประชาชนตำบลปากช่อง, ๖ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๖๐} สัมภาษณ์ พระครูสุตพัชโรดม, เจ้าคณะตำบลปากช่อง วัดจอมมณี, ๘ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๖๑} สัมภาษณ์ นายอนนท์ อุดพัย, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๖๒} สัมภาษณ์ นายสงกา จันทรเรียน, รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๖๓} สัมภาษณ์ นายสุกัน มาทา, ประชาชนตำบลปากช่อง, ๖ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๖๔} สัมภาษณ์ พระครูโกศลพัชรคุณ, เจ้าคณะตำบลน้ำก้อ, ๗ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๖๕} สัมภาษณ์ พระครูพัชรคณาภิบาล, เจ้าคณะอำเภอหล่มสัก วัดเขาค้อพัฒนาราม, ๔ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๖๖} สัมภาษณ์ นายบัวไหล ขุนแอะ, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

คุณงามความดีทั้งหลาย^{๖๗} บริหารงานด้วยความอดทนมีขันติ และความเสียม เจียมตัวอยู่เสมอ^{๖๘} เพื่อพี่น้องประชาชนจึงต้องบริหารงานด้วยความอดทนต่อทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้น^{๖๙} มีความอดทนมานะ เข้มแข็งปฏิบัติงานอย่างเต็มที่^{๗๐} และสงบเสียมเตรียมตัว ไม่ใช่ว่าอดทนเป็นหัวหน้า^{๗๑}

สรุปการบริหารงานตามหลักความอดทน พบว่า การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอดทนต่องานที่ยากลำบากโดยยึดถือความขันติ อดทนต่อความรักโลก โกรธ หลง โดยไม่ย่อท้อต่อหน้าที่ และมีความอดทน มานะ เข้มแข็งปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

๔.๕.๑๐ การบริหารงานตามหลักความเที่ยงธรรม

การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่องตามหลักความเที่ยงธรรมว่า มีการบริหารงานโดยสนับสนุนให้บุคลากรยึดถือความถูกต้องและความยุติธรรมในการปฏิบัติหน้าที่^{๗๒} พัฒนางานด้วยความรอบครอบและความถูกต้อง^{๗๓} ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นทีม ไม่นินทาว่าร้ายกัน ไม่สนับสนุนผู้กระทำความผิด^{๗๔} และสนับสนุนให้บุคลากรประพฤติสิ่งที่ดีงามเป็นประจำ^{๗๕} บริหารงานด้วยความเที่ยงธรรม หนักแน่น ความถูกต้องโดยมี ความเที่ยงธรรมเป็นหลัก^{๗๖} ในการบริหารคน บริหารงาน บริหารบ้านเมือง^{๗๗} บริหารงานด้วยความหนัก แน่นกล้าตัดสินใจ ไม่เอินเอียงและแบ่งพรรคแบ่งพวก ตระหนักว่าเราทุกคนต้องพึ่งพาซึ่งกันและกัน^{๗๘} และไม่เอาแต่ประโยชน์ส่วนตัวเป็นหลัก อยู่ในทางสายกลาง

สรุปการบริหารงานตามหลักความเที่ยงธรรม พบว่า บริหารงานด้วยความเที่ยงธรรม หนักแน่น ความถูกต้องโดยมี ความเที่ยงธรรมเป็นหลักโดยการสนับสนุนให้บุคลากรยึดถือความถูกต้องและความยุติธรรมในการปฏิบัติหน้าที่

จากข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์สรุปภาพรวมได้ว่า การบริหารงานตามหลักการให้ทาน คือ การให้ทานในทางบริหาร มีให้ ทานอยู่ ๒ อย่าง คือ การให้ทานแบบอามิสทาน ได้แก่ การให้วัตถุสิ่งของ เช่น การให้ทานเงินทองเสื้อผ้า ให้ที่อยู่อาศัยอาหาร การให้ทานแบบธรรมทาน คือ การให้ทานด้วยธรรม หรือ ความรู้ สติปัญญา ให้กำลังใจ ให้อภัย ให้ความรัก ความเมตตา ตามหลักการมีศีล คือ ผู้บริหารและบุคลากรควรที่จะรักษา ศีล ๕ อย่างเคร่งครัดและให้บริสุทธิ์อยู่ตลอด มีระเบียบวินัยแก่ตนเอง และปฏิบัติงานตามระเบียบ ระมัดระวังควบคุมตนเอง รู้จักบริหารคน บริหารงาน ให้เกิด

^{๖๗} สัมภาษณ์ นายปัญญา อินดี, ประชาชนตำบลปากช่อง, ๖ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๖๘} สัมภาษณ์ นางเจียงไกร มีสี, ประชาชนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๖๙} สัมภาษณ์ พระครูสุตพัชโรดม, เจ้าคณะตำบลปากช่อง วัดจอมมณี, ๘ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๗๐} สัมภาษณ์ นายอนนท์ อุดพัว, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๗๑} สัมภาษณ์ นายสุกัน มาทา, ประชาชนตำบลปากช่อง, ๖ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๗๒} สัมภาษณ์ จำเริญวิชา ฉัตรวิโรจน์, นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๗๓} สัมภาษณ์ นายปัญญา อินดี, ประชาชนตำบลปากช่อง, ๖ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๗๔} สัมภาษณ์ พระครูพัชรคณาภิบาล, เจ้าคณะอำเภอหล่มสัก วัดเขาค้อพัฒนาราม, ๔ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๗๕} สัมภาษณ์ พระครูโกศลพัชรคุณ, เจ้าคณะตำบลน้ำก้อ, ๗ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๗๖} สัมภาษณ์ นางเจียงไกร มีสี, ประชาชนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๗๗} สัมภาษณ์ พระครูสุตพัชโรดม, เจ้าคณะตำบลปากช่อง วัดจอมมณี, ๘ มกราคม ๒๕๕๙.

^{๗๘} สัมภาษณ์ นายบัวไหล ขุนแอะ, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง, ๕ มกราคม ๒๕๕๙.

ประสิทธิภาพ ตามหลักบริจาค คือ การบริหารต้องรู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม จึงต้องการบริจาคเพื่อให้พี่น้องประชาชนมีความกินดี อยู่ดี ตามหลักความซื่อตรง คือ การบริหารงานต้องเป็นไปด้วย ความซื่อตรง เพื่อความผาสุกของหน่วยงานและประชาชน ปฏิบัติงานอย่างมีจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อประชาชน ต่อสังคม และต่อเพื่อนร่วมงาน สร้างระบบการกำกับตนเอง ที่ดี เกิดความโปร่งใสมั่นใจสามารถตรวจสอบได้ ตามหลักความอ่อนโยน คือ ผู้บริหารและบุคลากร ก่อนพูดคิด ก่อนพูดทุกคำ ไม่พูดจาให้เพื่อนร่วมงานและประชาชนเดือดร้อน ไม่พูดหยาบคาย มีความนอบน้อม ถ่อมตน ตีตน ตีตน เพื่อให้พี่น้องประชาชนเข้าหาได้ทุกเมื่อ ตามหลักความเพียร คือ ต้องพยายามเอาชนะปัญหา อุปสรรคในการบริหารงานทุกรูปแบบ ความอดทน อดกลั้น ไม่ค้านิ่งแต่ประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง มีความเพียร ไม่ให้กิเลส ตัณหาเข้ามาครอบงำจิตใจตนเอง ทำแต่ความดี ละเว้นความชั่ว ตามหลักความไม่โกรธ คือ การบริหารงานต้องมีความสุขเยือกเย็น ระวังอารมณ์ของ ตนเอง บริหารงานด้วยความสุข สงบ เยือกเย็น เห็นตน เห็นคน เห็นงาน เห็นบ้านเมือง ไม่ใช่ อารมณ์โกรธเข้ามาครอบงำตนเอง ต้องไม่มีความโกรธ เกิดขึ้นในการบริหารงานและต่อผู้มาติดต่อ ประสานงาน ตามหลักความไม่เบียดเบียน คือ บริหารงานต้องมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทุกคนต่าง มีสิทธิ เสรีภาพเท่ากัน เคารพสิทธิกันและกัน ไม่คิดร้ายต่อคนอื่น มีความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เคารพในกฎหมาย ต้องไม่เบียดเบียนทั้งตนเองและผู้อื่น ตามหลักความอดทน คือ บริหารงานด้วยความอดทนมีขันติ เพื่อพี่น้องประชาชนจึงต้องอดทนต่อทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้น สงบเสถียรเตรียมตัว ไม่ใช่ว่าอดทนเป็นหัวหน้า ตามหลักความเที่ยงธรรม คือ บริหารงานด้วยความเที่ยงธรรม หนักแน่น ความถูกต้องโดยมีความเที่ยงธรรมเป็นหลัก ในการบริหารคน บริหารงาน บริหารบ้านเมือง ไม่เอาแต่ประโยชน์ส่วนตัวเป็นหลัก อยู่ในทางสายกลาง

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์” ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ดังแสดงในแผนภาพที่ ๔.๑

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรมขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

แผนภาพที่ ๔.๑ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากแผนภาพที่ ๔.๑ ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้หลักธรรมาภิบาลแนวพุทธธรรม ในงานวิจัยนี้ ศึกษาหลักธรรมตามแนวพุทธธรรม คือ หลักทศพิธราชธรรม ๑๐ ประการ ดังนี้

๑. ทาน หมายถึง การให้ ให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชน ผู้ยากไร้ผู้ด้อยโอกาส ผู้ตกทุกข์ได้ยาก ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน และประชาชนที่มีส่วนร่วมเสมอ ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ร่วมงาน และประชาชนที่มารับบริการ

๒. ศีล หมายถึง ความมีระเบียบวินัย ยึดถือปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติตามมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของหน่วยงาน ตั้งมั่นในความซื่อสัตย์ สุจริต และยึดถือประโยชน์ของท้องถิ่นเป็นสำคัญ

๓. ปรีชาคะ หมายถึง การเสียสละ มุ่งบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวมสม่ำเสมอ มุ่งให้ความสะดวกและสนับสนุนช่วยเหลือประชาชนผู้ตกทุกข์ได้ยาก และให้บริการแก่ประชาชนโดยไม่มุ่งหวังผลประโยชน์ตอบแทน

๔. อาชวะ หมายถึง ความซื่อตรง เป็นไปด้วยความจริงใจ ไม่หลอกลวง และมีผลงานเป็นรูปธรรม เป็นไปความเปิดเผยเป็นที่ไว้วางใจได้ตรงไปตรงมา ให้บริการแก่ประชาชนทุกคนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน และเป็นไปด้วยความซื่อสัตย์สุจริตทั้งต่อหน้าและลับหลัง

๕. มัททวะ หมายถึง ความอ่อนโยน มีนโยบายให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความเต็มใจ รวดเร็ว และประทับใจ มีนโยบายให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความอ่อนน้อมถ่อมตน มีนโยบายให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ มีจิตสำนึกในการให้บริการแก่ประชาชนอย่างเต็มที่ รวดเร็ว และถูกต้อง และมีนโยบายให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความความสุภาพอ่อนโยนอ่อนน้อมถ่อมตนอย่างสม่ำเสมอ

๖. ตปะ หมายถึง ความเพียร ด้วยความเพียร ความเต็มใจ และไม่ย่อท้อต่อการแก้ไข ปัญหาหรืออุปสรรค ด้วยจิตใจอันหนักแน่นมั่นคง ไม่ย่อท้อต่อปัญหา ด้วยความวิริยะอุสาหะ และความเพียรพยายาม และปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่น จริงจังและจริงใจ

๗. อักโกธะ หมายถึง ความไม่โกรธ บริหารงานด้วยความมีเมตตาและกรุณาเป็นที่ตั้ง บริหารงาน ด้วยจิตใจอันหนักแน่นมั่นคง ไม่หวั่นไหวเอนเอียง หรือลุแก่อำนาจความโกรธ บริหารงาน ด้วยความมีมุทิตาจิต และวางอุเบกขาในกรณีที่เกิดกำลังความสามารถ และบริหารงาน ด้วยไมตรีจิต ยิ้มแย้มแจ่มใส

๘. อวิหิงสา หมายถึง ความไม่เบียดเบียน ไม่เบียดเบียนทั้งคนและสัตว์ รวมทั้งไม่เบียดเบียนธรรมชาติสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ตามหลักพระพุทธศาสนา และไม่เบียดเบียนประชาชนและผู้ร่วมงาน มีความกรุณาแก่ผู้มาติดต่องาน

๙. ขันติ หมายถึง ความอดทน บริหารงาน ด้วยความอดทนต่องานที่ยากลำบาก บริหารงาน ด้วยความมานะพากเพียรถึงแม้จะมีความยากลำบากในการทำงานก็ตาม และเป็นไปโดยไม่ย่อท้อต่อการสรรค์สร้างคุณงามความดีทั้งหลาย

๑๐. อวิโรธนะ หมายถึง ความยุติธรรม ให้บริการแก่ประชาชนที่มาติดต่ออย่างยุติธรรมทุกคน ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรยึดถือความถูกต้องและความยุติธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ และมุ่งมั่นพัฒนางานด้วยความรอบคอบและความถูกต้อง